

REALITATEA

23 Iunie 1928
ANUL II, No. 23

ilustrată

20 PAGINI

Apare Sâmbătă



BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Gloria Swanson regine se
caracterizează în su prezenta*

RENUMITA VEDETĂ A ECRANULUI: GLORIA SWANSON.

Pretul 8 lei

CEL DIN URMĂ BIRJAR

Cunoașteți gluma în care e vorba de un copil și de-un ac de cap, găsit undeva, în dulap? Copilul găsește acul, îl privește nedumerit și-o întreabă pe mamă: — La ce slujește asta?

— Nu știu, puiule, întreab-o pe bunica. Poate că știe ea.

Precum vedeți, aluzia țintește moda tun-sului feminin. Acul de cap a devenit un lucru curios, un obiect de muzeu, al cărui tăle poate fi cunoscut în aceste vremuri de coafură a la garçon numai de mama mare.

Peste câteva zeci de ani, așa cum spunea și Leon Daudet recent, copiii vor privi prin cărțile cu poze, un animal cu patru picioare, și vor silabisi, în josul paginei, legenda: c-a-1, cal...

Poate că, duși de mână, la vreun muzeu, vor avea prilejul să-l vadă în mărime naturală, împăiat, cu picioarele pe-un postament de lemn, printre alte lighioane, al căror neam a dispărut de mult.

— Ce e asta? La ce slujea? va întreba copilul.

— Nu știu, i se va spune. Dar întreabă-l pe tata-mare. Poate că el...

Tata-mare voi fi eu sau vei fi d-ta. Și, natural, cu'n efort de memorie, — cititorule, să ne dorim să fim capabili de-un utare efort. — vom explica nepotului că animalul din cartea ilustrată, sau de la muzeu, era o ființă, cu care soarta se arăta darnică sau ingrătă așa cum se-arată cu oamenii; că erau cai cari purtau poveri grele, primind în sciimb arsuri de biciu pe spate, și că alții, dimpotrivă, se bucurau de-o solitudine la care nu cutezau să răvnească multe dintre făpturile inezstrate doar cu două picioare și cu denumirea de oameni. Erău, cai, cari au murit pe front, pe vremea când oamenii se băteau între ei, și cai cari au murit prin șanțuri, pe maidane, — hrană pentru câini, pentru lupi, și hrană pentru viermi. Dar erau unii dintre ei privilegiați, purtând pe crupa lor povara caldă a unei amazoane, dezmiernăți de mâni catifelate, — și erau cai cari alergau la curse, aplaudați cu un actor la rampă, cu genealogie trecută în hrisoave, cu trecut pe care istoricii îl răscoliau prin anume arhive și cu fotografiu publicate în ziare și în anume reviste; cu celebritate pe care o invidiau savanții; cu onoruri pe care nu le primeau artiștii, de pe atunci.

Odată au murit într-un accident de tren, — pe timpuri aviația era un sport riscat — au murit vre-o patruzeci de oameni. Și tot atunci, într-un accident de curse, a murit, nepoate, un cal cu nume sârb: i se spunea Zagreb. Mai multă jale și mai mult doliu a fost pentru Zagreb, decât pentru cei patruzeci, din trenul deraiat...

A întreprins un raid, călare, d-ra d'Orange. Se află, în momentul când scriu aceste rânduri, prin locurile noastre.

A întreprins un raid, Berlin-Paris, cu trăsura, trasă de-un cal, un birjar, Hartmann. I-au trebuit șezzeci și trei de zile pentru a străbate distanța care, cu mijloacele de acum, reclamă doar câteva perechi de ore. Cu aeroplanul și mai puțin.

Am urmărit cu interes originala călătorie a birjarului, care în mijlocul Parisului, cu metrouri și cu automobile încrucișându-se vertiginos, se prezintă ca o ardlare din alte vremuri, din altă lume și din alt veac. Am urmărit cu interes și cu melancolie, curiosul voiaj al neamțului, cu suflet de pect. Cu aceleași sentimente l-au întâmpinat dealtminteri și francezii.

Cel din urmă birjar! Cel din urmă conducător de vehicul expulzat de ritmul vieții de azi, precipitate, vehicul cu care frumusețile veștite, de mult făceau curse la Bois, în care, în tropot lent de cai, sărutările erau date fără teamă și fără grabă, în care d-na Bovary, și alte multe doamne Bovary, puteau păcătui fără grabă și fără

teamă, căci vehiculul luneca domol, perdelele erau compacte iar omul de pe capră era discret.

Birjarul Hartmann a evocat aceste vremuri și a trezit aceste simțiminte, în Pari-

sul din care, de mult, a dispărut ultimul cal și în care, desigur, a răposat de mult, cel din urmă birjar.

Birjarul Hartmann e un evocator...

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Înapoierea d-lui N. Titulescu în țară a fost prilejul unor impresionate manifestații de simpatie la adresa celui care a apărut cu atâta pricepere și cu atâta bravură interesele României la Geneva. Talentul și nobila căldură puse de ministrul de externe al țării noastre în serviciul intereselor patriei au convins pe cei cari mănuesc falgerile dreptății în forul de pe malul lacului Lemán că dreptatea este de partea țării noastre.

Conferința Micii Antante la București a decurs într-un spirit de perfectă cordialitate. Examinând situația internațională, reprezentanții autorizați ai României, Cehoslovaciei și Jugoslaviei s'au găsit de acord întru formularea soluțiilor cari să garanteze interesele țărilor lor și pacea Europei.

Catastrofale ploii în Muntenia și în Dobrogea. A căzut grindina și-a pustiit furtuna. În județele Prahova, Ialomița, Brăila semănăturile au fost complet distruse pe mari întinderi, pomii au fost zmulși din rădăcini, podurile au fost stricate, apele au irupt. Grindina a fost pe alocuri de-o mărime neobicinuită încă până acum. Sunt numeroase victime omenești. Pagubele sunt enorme.

Dealungul Bucureștilor a nins.

Un ciclon a devastat regiunea de sud a provinciei Oklahoma din Statele-Unite. Un oraș a fost complet distrus. Alte câteva orașe au suferit pagube enorme. Morți și răniți.

A fost desvelit la Tecuci bustul ridicat în amintirea scriitorului folklorist Tudor Pamfile.

Un cutremur de pământ a zguduit orașul mexican Oaxaca. Pagube mari. Morți și răniți.

Cea dintâi femeie a traversat Oceanul în sbor: e miss Earhart care, pornind cu avionul condus de pilotul Stulz, din New-York, a aterizat în Anglia în condiții multumitoare.

Tragedia Nobile nu s'a încheiat încă. Se fac sforțări uriașe pentru salvarea echipajului căzut în regiuni polare necunoscute. Generalul Nobile poate să comunice încă prin T. F. F. cu cei cari îl caută, dar până în momentul când scriu această cronică avioanele pornite în exploarare nu l-au putut găsi.

Sângeroase tulburări în Grecia: muncitorii din industria tutunului au declarat grevă, și greva amenință să se întindă, în toată țara. Au fost încăerări între greviști și poliție și au căzut morți și răniți dintr-o parte și alta.

Se anunță că și prima escadră din Lesbos s'ar fi solidarizat cu muncitorii.

Guvernul se teme ca mișcarea aceasta să nu înlesnească eliberarea lui Pangalos, așa că au fost luate riguroase măsuri de pază.

Grecia, atât de frământată de ani de zile, trece iarăș prin grave frământări.



În ziua de 4 Iunie birjarul Hartmann, „Gustav cel de oțel“, cum i se spune, care la începutul lui Aprilie în mod ostentativ — în timpul nostru de tracțiune mecanică — a plecat dela Berlin cu trăsura lui cu un cal, a ajuns la Paris. A fost primit aci cu entuziasm. Ilustrația noastră îl înfățișează aclamat pe stradele Parisului.

Luați seama la ținuta picioarelor

Femeii i se cer, astăzi, să aibe picioare frumoase. Ce nu fac elegantele spre a satisface acest deziderat. Se fac masajii, pachelaje, training, se port ciorapi de gumă, se... dar ce nu se face pentru a

O POZIȚIE URĂȚĂ CARE SE POATE OBSERVA ADESEEA

un rol foarte important în ținută întreagă, mai ales când femeia se așează. Picioarele neocupate, de data aceasta, sunt lăsate la voia întâmplării, nu mai au stăpânirea de sine, se bălăbănesc, stau urât, unul într'o

ȚINUTĂ BUNĂ A PICIOARELOR



sprijinirea picioarelor de masă și incolăci-rea în jurul scaunului

avea picioare frumoase. Nu plac nici „scobitorile” și nici picioarele prea groase, și femeile au isbutit de fapt, în procent destul de mare, să aibe piciorul frumos conformat.

Și odată ce piciorul ideal există el este **AMBELE CUCONIȚE NU STAU FRUMOS:**

care apare armonios și nesilit

parte, altul într'alta, se încolăcesc în jurul scaunului, în chip cu totul neestetic.

Desigur ne place astăzi tot ce nu e silit, tot ce e leger, dela sine, spontan, dar în acelaș timp estetic. La ce folosesc picioarele frumoase dacă nu știi ce să faci cu ele? A venit vara, — cu excursiile și

COMOD ȘI FRUMOS



la cea din stânga trupul e strâmb; la cea din dreapta poziția e incomodă

imbrăcat în ciorapi de mătase, și în pantofi la modă, spre a fi pus cât mai bine în valoare. Se lasă rochia scurtă, cât se poate de scurtă pentruca picioarele „a tot stăpânitoare” să fie bine văzute.

Dar nu trebuie uitat că picioarele au

Linia sveltă stă perfect ambelor conife

vilegiaturile la munte și la mare. Odată stai într'o grădină, altădată pe un dig, pe un trunchiu de copac, sau pe jos. Acestea sunt locuri primejdiioase pentru ținuta picioarelor. Luați seama cuconitelor! Luați seama la picioare, nu numai cum sunt încălțate, dar și cum le țineți. **A. C.**

CONTRAST



La stânga ținută urită din neatenție a piciorului, la dreapta: ținută elegantă



Motiv

„Tăticule, aș vrea să învăț ca tine, ca să mă fac deputat”.

„Prostule, pentru asta nu trebuie să înveți nimic!”

„Tocmai d'aia, tăticule!”



Pentru cine n'a văzut pe Josephine Baker.



Prințul moștenitor al Italiei, ducele Piemont, împreună cu prințesa Iolanda au participat la minunatele serbări din Turin, întrupând pe strămoșii lor Emmanuel-Philibert de Savoia și pe Marguerita a Franței.

La serbări au participat regele și regina Italiei și peste 60.000 spectatori.

O școală de hoațe în Anglia

Prinderea întâmplătoare a unei „absolvente” a acestei școli face să iasă la iveală lucruri surprinzătoare

DETECTIVII DELA „SCOTLAND YARD” DIN LONDRA DESCOPERĂ ȘCOALA ȘI ARESTEAZĂ PE CONDUCĂTOARE

De curând poliția londoneză a făcut, din întâmplare, o captură, care a condus-o la descoperiri senzaționale. Descoperiri care au uimit chiar și pe cei mai bătrâni și mai abili detectivi, ai celebrului corp polițienesc „Scotland Yard”, din Londra.

E vorba de tânăra și frumoasa englezoai-



„Lady Gordon,” cu numele adevărat Jessie Fitzgerald, directoarea Academiei de hoațe.

că Lily Collins, care a fost din întâmplare observată, în timpul când, într'un mare magazin londonez, a vrut să strecoare, în poșetă, o bijuterie de valoare.

Prinsă și arestată, aceasta a declarat că este „absolventa” unei „academii” pentru hoațe de magazine, condusă de Lady Gordon.

În posesiunea câtorva prețioase indicații, detectivi specialiști au făcut o descindere la Londra, în elegantul cartier *Maida Vale*.

DESCOPERIRI SENZAȚIONALE

Aici, într'un elegant apartament, locuia *Lady Gordon*. Desigur însă că aceasta a fost prevenită, așa că la sosirea polițiștilor nici dânsa, nici vre-o altă persoană n'au fost găsite, în casă.

În schimb, detectivii au rămas surprinși de ingeniozitatea instalațiilor ce au găsit, în acest apartament, cu aparență de eleganță.

Mai întâiu au dat de o întreagă serie de uși mascate, pe cari, forțându-le au văzut în fața lor etalându-se un magazin în toată regula. Nu lipseau marile vitrine, cu obiecte expuse în ele, rafturi, biroul casieritei, biroul managerului magazinului, oficiul de eliberare a pachetelor, într'un cuvânt o instalație perfectă a unui mare magazin londonez.

În rafturi și cutii, expuse în vitrine, etc., se aflau tot felul de obiecte. În majoritatea lor imitațiuni eftine, pentru că, după cum se va vedea mai jos, acest magazin servea numai pentru „lecțiuni practice”.

CINE ESTE LADY GORDON

Nunaj după vre-o trei săptămâni poliția londoneză a reușit să pue mâna și pe mult căutata *Lady Gordon*.

Identificată, s'a constatat că dânsa nu este altă decât o veche clientă a poliției, a-nume *Jessie Fitzgerald*, una din cele mai

ramarcabile hoațe engleze ce a putut fi capturată, în ultimii ani, în Anglia.

Aceasta ducea o dublă existență, aceea de *Lady Gordon*, având și o foarte frumoasă proprietate, în provincie, la „*Elm Park*”, unde era cunoscută ca o filantropă și o binefăcătoare, cum n'a mai cunoscut până atunci acea provincie. Distinguiunea cu care a știut să se poarte, sobrietatea elegantă, care predomina peste tot în frumoasa ei vilă din „*Elm Park*”, făceau să se creadă că e mai curând acolo reședința unui înalt prelat, decât a unei profesioniste a hoției.

Și cealaltă existență era aceea de proprietară și maestră a unei școli speciale, pentru hoațe de magazine.

ACADEMIA DE HOAȚE

Acum doi ani abea, *Jessie Fitzgerald* a eșit din închisoare unde ispășise o întreagă serie de hoții.

Se credea că, de data aceasta, *Jessie* a apucat un alt drum, căci publicitatea ce s'a făcut în jurul ei, portretele publicate de atâtea ori prin ziare, au făcut ca de îndată ce era zărită pe undeva, să fie observată și urmărită cu cea mai mare atențiune.

Aceasta a fost de altfel și motivul principal pentru care *Jessie Fitzgerald* — după propria ei povestire — s'a gândit să-și recruteze eleve, care să continue sistemul practicat de ea însăși.

Și în Londra a reușit să recruteze 60 de eleve. În majoritate erau vânzătoare de prin magazine pe cari *Jessie* le urmărea seara prin tramvae și cărora, văzându-le istovite de muncă și abătute, le propunea un câștig ușor și mult mai mare.

Școala avea clase speciale, iar lecțiunile

fie servită, Aici maestra arăta cum trebuie să se lucreze, cu toată supravegherea exercitată de întregul personal al magazinului.

Dacă un furt era observat, se insista asupra cauzei și maestra arăta cum trebuiesc evitate mișcările greșite.

Desigur că nu toate elevele aveau talentul și aplicațiunea necesară. Pe acestea *Jessie* le elimina din școală, însă într'un mod cu totul amabil și elegant. Fiecare primea un cadou de valoare și i se ajuta la găsirea unui post bun, numai ca să-i fie cumpărată discrețiunea.

„Absolventele” erau trimise să-și exercite profesiunea prin marile magazine londoneze. Erau cointeresate și exista o adevărată scară de procente din profitul net.

Prada era totdeauna adusă la sediul central al școlii și de acolo căpăta destinațiuni necunoscute.

Eleganța și frumusețea acestor absolvente erau însușiri cari ajutau la reușită.

COMPLICITATEA UNUI CÂINE

Când poliția a făcut interesantele capturi a dat și de un câine cooker, negru, a-nume *Pogo*. Acesta era complice instruit al profesionistelor. Zgarda ce-i atârna de gât avea compartimente secrete, unde se puteau ascunde lesne mici obiecte de valoare. Și *Pogo* mai era instruit să păstreze, în gură, bijuterii, pe cari profesionistele i le strecurau.

O adevărată problemă pentru polițiști a fost acest câine.

Desigur că bietul animal era adânc satisfăcut când putea aduce vre-un serviciu stăpânei sale. Putea însă el oare să con-



erau predate de maestră, la câte 15—20 odată.

Lecțiunile se făceau în felul următor: Elevele căpătau în falsul magazin descoperit în apartamentul din Londra, despre care am vorbit mai sus, rolurile de vânzătoare, casierite, controloare, patroane, etc. Una din ele făcea pe clienta și cerea să

ceapă că aceasta constituia o faptă cu totul nedemnă pentru credinciosul animal?

Actualmente *Jessie Fitzgerald* împreună cu o mare parte din eleve stau închise și meditează desigur la desertăciunile amare ale vieții.

Sau poate *Lady Gordon* elaborează proiectu vreunui nou seminar? L. ROTĂNU

Femina

Moda zilei

Rochiile de fular

Că niciodată anul acesta culoarea albă e marea preferată, a elegantelor noastre.

Crepul de chine alb, fularul de mătase albă, „soie lavable“ albă sau „ivoire“ iată furia zilei, a plajei și stațiunilor climatice.

E bine înțeles că pentru a-și permite

seuri alternative, mari și mici. La gât o batistă „fichu“ din fular, mărginită cu o dungă bleu-marine.

Rochița de-a doua e din fular alb, crême, cu bențițe încrustate fraise, sau „bleu sèvres“. In jurul taliei, e înodat un „fichu“ de fular, la fel cu rochia.

Costumul al treilea e din „toile de soie“



luxul, d'a purta nuanța zăpădie o femeie trebuie să aibă ceva mai puțin de 60 de kilograme. De aceea cura vegetariană, sporturile, mersul pe jos, gimnastica sunt înscrise în fruntea programului vieții, unei cochete de azi.

Cât pentru cele care iubesc, să stea mult în pat dimineața, să mănânce prăjituri și să umble numai cu mașina, le sfătuiesc să evite culorile deschise care, printr'o iluzie a ochiului, măresc proporțiile.

Revenind la țesăturile moderne, voi adăoga că fularul se combină minunat cu bențițe de tafta sau soie lavable, de nuanțe tranșante

Desenurile geometrice, metodele în colțuri, unghiuri, sunt foarte moderne.

In nota zilei, dau aci trei adorabile rochițe de canotaj, plaje, tenis, băi, etc.

Prima e din fular „ivoire“ cu încrustații de soie lavable bleu-marine. Jupa cu pli-

tot albă, cu cordonaș de piele aurită și bențițe galbene. Într'o parte e brodată o barcă cu pânze.

LAURA

Ce nu știe orice gospodină

Când tai ceapă

ți se umplu adesea ochii cu lacrimi, nu de necaz că trebuie să stai la bucatărie să gătești, ci din cauza mirosului specific al cepei. Ținând ceapa, în timp ce o tăiem, sub robinetul de apă curgătoare, scăpăm de această neplăcere.

Nu lăsați bucatele să fiarbă prea mult căci astfel distrugeți vitaminele adică substanțele cele mai hrănitoare ale alimentelor. Zeama care se face la prima fierură a legumelor sau a fructelor, nu trebuie aruncată, ea conține cele mai importante vitamine.

Fructele crude sunt mai hrănitoare decât compoturile.

Misoginism nordic

La Stockholm orașul lui Strindberg, s'a înființat o revistă, intitulată „Misogini“. E o publicație de propagandă antifemenistă, după cum o indică și titlul, care duce o campanie violentă împotriva soțiilor și mamelor de astăzi. Colaboratorii revistei sunt numai bărbați, iar orice manuscris primit din partea unei femei e svârțit la coș. Foaia nu va fi vândută decât bărbaților.

E curios, că tocmai în țările nordice care au produs atâtea scriitoare geniale: Selma Lagerlöf, Sigrid Undset, Riccarda Huch — ca să nu cităm decât pe cele mai marcante — să ia ființă o publicație misogină, de felul acesta.

Dacă domni redactori sunt împotriva soțiilor și mamelor de astăzi n'au decât să rămână celibatari, să scoată și reviste împotriva lor, dacă își închipuie că prin scrișul d-lor, schimbă femeile — dar să arunce la coș orice manuscris din partea unei femei scriitoare, pentru simplu fapt că e femeie, iată ce ni se pare cel puțin exagerat — și pe deasupra mai e și foarte nepractic.

Inchipuți-vă că ar apărea de pildă un articol de Selma Lagerlöf, sau de Miss Curie, în revista misoginilor: Ar fi o senzație, care ar atrage pe cât mai mulți cititori. Faptul că X, Y, care poate nu se împacă acasă cu soacra, sau are diferite conjugale, își varsă veninul în coloanele publicației sale, nu interesează publicul cetitor.

De altfel femeile înși-le nu vor colabora de bună voe la o revistă care le arată atâtea dușmănie. Ar fi totuși interesant să se joace o festă ilustrațiilor misogini. Femeile scriitoare nordice să trimită articole anti-feministe scrise cu mașina, și iscalite cu pseudonime bărbătești. Domni redactori le-ar publica cu voluptate și ar fi păcăliți.

Oricum, ei prevăd în programul lor, de a nu vinde revista decât bărbaților. E și aceasta un șiretlic, spre a face ca femeile curioase, să-și procure publicația în mod clandestin. E știut, că scrierile xenofobe sunt citite numai de străini, tot astfel și femeile citesc cu pasiune tot ce se scrie împotriva lor.

Să nădăjduim, că suedezele vor fi mai inteligente. Boicotând noua revistă, ea va dispărea într'un timp foarte scurt.

Poți aproba sau dezaproba femeile de astăzi — nu poți opri ritmul vremii și mai cu seamă nu-l poți opri prin dușmănie și rea voință.

E. MARGHITA



Cele mai moderne cabine de plajă: ele lăsa liberă priveliștea, în timpul desbrăcării.

Extraordinarele aventuri ale savantului Svante Perenius

Nuvelă fantastică de NIC. CONSTANTIN

Viața suspendată

O povestire fantastică, în care se vede cum va fi viața pe pământ prin anul 2050. Svante Perenius, un savant suedez, trăiește cea mai extraordinară aventură, după ce descoperă chipul de-a suspenda viața pe o perioadă determinată de vreme

Svante Perenius putea fi considerat ca un precursor, în toată puterea cuvântului.

De obicei o invenție sau o teorie științifică nu este propriu zis opera unui singur individ. Mai multe capete, concep. în același timp, gânduri asemănătoare. Invenția sau teoria aparține aceluia, care știe, cu un moment mai de vreme, să exprime sau să formuleze, mai clar, ideea. Cine ar putea spune cui îi datorăm T. F. F.-ul, lui Branly sau lui Marconi? Și faptul că cele mai adesea ori legile în fizică poartă numele a doi, trei savanți: legea lui Boyle și Mariotte, legea lui Laplace și a lui Biot Savart, etc. nu e o simplă întâmplare.

Invenția lui Svante Perenius a fost însă a lui, numai a lui și timp de aproape un veac, nimeni nu isbutise să regăsească marea lui descoperire.

Nu e nici o mirare că generații întregi au considerat pe Svante Perenius drept cel mai mare geniu, produs de omenire.

Toate stațiunile globului, cu mult timp înainte, au veselit lumea, că, într'a 8-a zi din decada 12, se va proceda la redeschiderea savantului Svante Perenius și în ziua hotărâtă zeci de milioane de oameni, întreaga populație a Pan-Europei, nenumărați locuitorii ai celorlalte continente, și-au aranjat aparatele radiofono-scopice. — cu ajutorul cărora puteau asista din oricare punct de pe glob la toate spectacolele și prelegerile și puteau auzi orice conferință — așa încât să recepționeze și să înregistreze memorabilul eveniment din Upsala.

Stațiunile de telecinematograf înfățișaseră și până azi — de multe ori — pe savantul Svante Perenius, care continua să-și trăiască, în mod latent, viața, dealungul anilor.

Astăzi, în sala mare a universității din Upsala, milioanele de spectatori depe glob, au putut vedea din nou pe cel care dormia liniștit.

Ilustrul profesor japonez Sin-Tang, un om tânăr, cel care după trecerea unui veac, isbutise să găsească enigma invenției lui Svante Perenius, veni în fața microfonului. În limba esperanto, pe care o cunoșteau atât pan-europenii cât și asiaticii sau americanii, și care avea tendința să devină singurul mijloc de înțelegere între oameni, Sin-Tang rememora viața lui Svante Perenius.

Lui Sin Tang îi revenia meritul de-a fi pus la punct invenția care preocupase atâtea minți omenesti în ultimele decenii: învierea și înregistrarea radiațiilor luminoase, emise cu mult timp înainte.

Se știa, încă de pe vremea marelui războiu al Europei, că radiațiile eterice, luminoase sau electrice, odată produse, continuă să rătăciască în jurul globului, cu intensitate scăzută, ani și zeci de ani, până când devin atât de slabe, încât nici un aparat nu le mai poate percepe.

Încă dinaintea unirii statelor europene, cu 50 de ani înaintea lui Sin Tang, numeroși cercetători se străduiseră să reînvieze aceste așa zise radiațiuni dispărute; și în ultimele decenii se și isbutise, în oarecare măsură, în ceiace privește radiațiunile mai recente. Sin Tang a reușit însă să diferențieze și să imprime clar pe film, radiațiuni orcăt de vechi. Cu ajutorul aparatului său — sortit să revoluționeze știința, el putea pătrunde toate tainele trecutului, putea aduce în fața spectatorilor, toate dramele care-au frământat omenirea — dealungul veacurilor.

Pentru că descoperirea lui Svante Perenius preocupa lumea cercetătorilor în gradul cel mai înalt, căci ea permitea o prelungire a vieții — prin suspendarea ei pe anumite perioade — iar cazul savantului dela Sto-

ckholm, care dormia, neschimbat la înfățișare, de aproape o sută de ani, interesa întregul glob. Sin Tang, din infinitatea de unde, în care se găsește cufundat pământul, a căutat să izoleze și să înregistreze, în primul rând, pe cele referitoare la Svante Perenius, emise din laboratorul său exact cu 96 de ani și 53 de zile mai înainte. Sin Tang a putut rupe, astfel, vălul de mister, care înconjură descoperirea savantului dela Stockholm, și să refacă soluțiile de adormire și readucere la viață, atât de căutate, după pierderea secretului.

Priveleștea era impresionantă. Pământeni priveau cu emoție la spectacolul, care se desfășura la Upsala și pe care-l explica Sin Tang. Filmul care se rula, și care aducea în fața ochilor cele petrecute pe vremuri, înfățișa pe același Svante Perenius, care acum, întins pe un pat vechiu își trăia alături viața latentă. Savantul lucra în laboratorul său, de acum un veac. Împărtășia cu bucurie, asistentului său, perfecționările aduse descoperirii sale: după voie, în câteva minute, cufunda în letargie sau readucea la viață, câini, pisici, epuri, maimuțe. În acest fel spunea Svante Perenius, dănuirea omului pe pământ se prelungeste nesfârșit de mult. În timpul cât viața e suspendată animalul — și desigur că și omul — nu cheltuiesc nici a zecea mia parte din energia vitală. Fiecare își va putea suspenda existența pe un timp determinat, spre a se renaște la viață în perioada care-i va plăcea. Omul va putea trăi aproape nesfârșit, dealungul veacurilor, dacă se va mulțumi să trăiască o lună sau un an într'un secol.

Filmul lui Sin Tang făcea apoi un salt spre a relua scenele din laborator, petrecute câteva zile în urmă: Svante Perenius era hotărât să încerce asupra-și experiența. Savantul este vădit emoționat. El pregătește prima injecție, injecția de suspendare a funcțiilor vieții.

Sin Tang se oprește asupra acestui punct și comunică omenirii că laboratoarele -au și preparat cantități mari din această soluție, după cum au putut prepara și soluția, cu mult mai importantă, aceea de readucere la viață. Undele reînviat au destăinuit secretul lui Svante Perenius.

Dar Sin Tang voeste să facă întregul istoric al emoționantei drame, din viața savantului dela Stockholm. Filmul rulează mai departe. Cu ajutorul asistentului descoperitorul „vieții suspendate” pregătește totul pentru somnul care trebuie să-i micșoreze cheltuiala de energie la a zecea mia parte din cea normală vieții active. Svante Perenius va înceta de-a mai trăi în adevăratul înțeles al cuvântului. El va rămâne însă neschimbat un an, doi, trei, o sută. Într'a-devăr, în zece mii de ani omul, în starea aceasta, îmbătrânește de abia cu un an.

Asistentul lângă dânsul e și el pătruns de măreția invenției: viața omului se prelungeste dealungul veacurilor. Fiecare va putea trăi activ câteva săptămâni în fiecare an, câteva luni în fiecare secol, și în felul acesta să se bucure, pe rând, de toate binefacerile progresului. Cât de lesne vor pune capăt, oamenii, tuturor neașurilor prin care trec! Invenția lui Perenius va produce o adevărată revoluție socială. Savantul și asistentul său sunt conștienți de aceasta.

Dar, deocamdată, învățatul crede că n'are dreptul să vorbească despre invenția sa, până când n'o va experimenta asupra lui însuși.

Înainte de inoculare dânsul scrie un bilet: „Este dorința mea de a-mi suspenda viața pentru o lună. După acest timp, asistentul meu mă va deștepta”. Savantul se așează pe patul anume constituit, același pe care

stă culcat și azi. O împunsătură de ac și Svante Perenius a adormit.

Asistentul este emoționat. El rămâne o clipă cu hârtia într'o mână, în cealaltă ține siringa. Viața maestrului său iubit îi este încredințată. Se îndreaptă spre dulap ca să strângă soluția inoculată. Merge de-și spală mâinile. Prosopul e atârnat în cuierul din celălalt colț al laboratorului. Negruțind să-și desprindă ochii dela maestrul întins fără mișcare, nu observă cum cuierul, depe care a tras prosopul se clatină, cade din poziția sa de echilibru, și se prăvale peste masă, dărâmand aparatele și sticlele ce se găsesc aci.

La sgomotul flacoanelor și fiolelor care se sparg, asistentul tresare. Un gând îi străfulgeră prin minte. Sare lângă masă și dă un țipăt. Mica fiolă, care trebuia să readucă la viață pe maestrul, s'a sfărâmat. El nu va putea deștepta pe savant. Zădarnic încearcă să adune picăturile imprăștiat pe jos. Amestecate cu tot felul de soluții, răspândite printre cioburi, toată injecția de readucere la viață s'a irosit. Asistentul e tot mai îngrozit, simte că va înnebuni. Își smulge părul din cap, își frânge mâinile. Și n'are formula! Răvășește cu înfrigurare hârtiile, de pe birou, răstoarnă saitare, dar nu găsește nimic. Se apropie de maestrul, îl șgâlțae, îl chiamă, dar repede își dă seama că totul e zadarnic. Svante Perenius își continuă liniștit somnul, în timpul căruia nu se cheltuiesc energie.

După trei ore de sbucium, după trei ore de frământare de-un dramatism înfiorător, după ce a încercat totul, a făcut toate combinațiunile posibile și le-a experimentat asupra tuturor animalelor adormite, asistentul cade epuizat. Ce va face? Cum va da socoteală de fapta lui, familiei savantului? Nu are decât o cale spre a ispăși neglijența lui condamnată: se va ucide.

Cu aceiași siringă cu care a suspendat viața maestrului său, el își injectează doi centimetri cubi dintr'o soluție concentrată de cianură de potasiu. Moartea îi este fulgerătoare.

Dânsul cade alături de patul, pe care doarme Svante Perenius.

Astfel sunt găsiți cei doi, în zorii zilei următoare și nimeni, până azi, n'a înțeles pe deplin, drama care se petrecuse.

Sin Tang acum, — grație aparatului de înregistrare a radiațiilor vechi — are posibilitatea de-a readuce la viață activă pe Svante Perenius. După evocarea dramei, pe urma căreia savantul de atunci doarme de un veac, Sin Tang, procedează la injecție.

Dânsul explică auditoriului că a făcut în prealabil mai multe încercări, de suspendare a vieții și reînviere, câteva chiar asupra oamenilor. Cu toate acestea se vede lămurit pe chipul său atunci când se apropie de Svante Perenius.

Savantul doarme de un secol și, orcât de mică ar fi energia care se consumă, în timpul cât viața e suspendată, cine poate ști dacă ilustrul învățat se va deștepta?

Cu mijloacele nouă de azi, injecția se face deadreptul în inimă, cu multă precizie, și fără a strica țesuturile.

Svante Perenius se ridică încet, pare puțin slăbit, dar fără îndoială că nu-și dă seama de timpul care a trecut.

Se scoală din patul său, privește mirat la cei din jur și-și caută asistentul.

Citiți continuarea emoționantelor aventuri ale lui Svante Perenius, în numărul următor al revistei. Urmărind nuvela, la începutul lunii viitoare, cititorii vor putea participa la un foarte interesant concurs literar, de imaginație.

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D. LUI VALENTIN PODEANU

Spovedania unei artiste

Cum era să se înnece Gloria Swanson

În anul 1916, cinematograful american era pe la început. Nu se realizau filme decât în 4-5 studiouri, și acelea mici. Hollywoodul nu era atât de cunoscut.

Mack Sennet, veteranul comediei americane, dăduse „lovitura”. Comediile lui cu „baling-gils” făceau furori. Acum toate fetele, care se credeau frumoase, cu un corp ca al zeiței Venus, veneau de peste nouă mări și nouă țări să se angajeze la Mack

sară în apă, cu celelalte figurante, simți fiorii morții. Simțea cum se duce afund, mâinile căutau să se prindă de ceva, dar pumnii se închideau în vid. Respirația i se tăia cu inutul, apa îi pătrundea pe nări și urechi, ochii o usturau. Se înăbușea. Deschise gura. O apă sălcie îi pătrunse prin gât. Simțea cum toată rațiunea îi pierde. Mai făcu o ultimă efortare, scoase capul afară, bălăbăni din mâini în aer și strigă



Sennet. Hollywoodul gema de fete frumoase, parcă era un târg de fete de măritat. La studioul lui Mack Sennet portarul fu schimbat cu o femeie ce urmăse o școală specială de box și luptă greco-romană. Era mai sigur. Portăreasa în orice caz nu putea fi sedusă, de miile de fete, una mai frumoasă ca alta.

Gloria venise și ea, să-și încerce norocul. Era frumoasă, tânără — n'avea decât 19 ani — și cu un corp, cum nu era altul.

Între 5 și 7 seara Mack Sennet avea obiceiul să treacă în revistă pe toate concurențele, dar rar când își alegea câte una. Silueta Gloriei Swanson îl isbi: ochii ei preamăreau dragostea nevinovată. „Ști să înoți?” fu întrebarea cu care o întâmpină omul spre care se așteptau mii de ochi fermecători. „Da” răspunse ea scurt.

O trecu într'un birou unde iscăli un contract pentru o leafă derizorie și fu trimisă apoi să se îmbrace în costum de baie. Aci, în cabină, pentru prima oară, Gloria Swanson, ezită. Voi să fugă. Dar după o clipă se reculese. În momentul când trebui să

ajutor. Dar numai o secundă, și o luă iarș în jos.

După cinci zile, cu ajutorul unui profesor de înot, oferit gratuit de Mack Sennet, învăță să înoate.

Gloria Swanson povestea toate acestea, ca o amintire plăcută, dintr'o tinerețe sbuciumată.

Mai încolo îmi spuse cum fu angajată de Paramount. Cum a turnat primul ei film. Impresia ce i-a făcut primele scrisori de admirație, sosite din toată lumea. Cum se căsătorii cu W. Beery, de care se divorță curând, pentru a-și lega viața cu H. Lombom. Se despărți însă și de el. Nici unul nu era așa cum își închipuia ea că trebuie să fie un soț iubitor. „Numai în marchizul de Falaise du Coudray, mi-am găsit adevăratul partener de fericire și bucurie”, zice ea, cu un glas ușor, ca un zefir.

Acum și-a înființat studio-ul ei și va produce numai câte un film pe an, dar care să fie pur artistic.

Ochii ei superbi și acum mă farmecă...

Filmele săptămânii

CRIQUETTE ȘI FLIRTUL EI (*Fanamet*). — Cu toată prezența frumoasei Norma Schearer, filmul e obositor. Mersul lent al acțiunii, face să se piardă toate situațiile comice la care ai vrea să râzi, dar nu poți. E plictisitor. Lew Cody s'a învechit și nici nu aduce ceva nou în jocul său. Fotografia în unele locuri frumoasă.

NOROCUL CONIȚEI (*Filmul Românesc*). — „Norocul Coniței” care ne-a fost prezentat de noua casă „Filmul Românesc”, e un spectacol bun, în sărăcia aceasta, specifică sezonului de vară.

Regisorul al cărui nume ne scapă și care ar fi trebui să fie menționat pe program, a știut să speculeze unele situații, dintr'un subiect lipsit de o acțiune complicată. „Norocul Coniței” e un exponent al filmului artistic german. Dealtfel s'a bucurat și de o bună interpretare compusă din Werner Krauss, Jeny Jugo, Olga Limberg, Rudolf Forste și Weit Harlan.

DOMNIȘOARA TELEFONISTA (*Fanamet*). — Nu știm cum acest film „pur american” s'a rătăcit pe la noi. Poate subiectul a atras pe antreprenori.

REGELE AERULUI (*Universal*). — Americanii când vor, pot să facă și filme bune. De pildă „Regele Aerului”. O acțiune atrăgătoare și minunat condusă, o interpretare cât se poate de îngrijită și nu cu un joc superficial, ne-a arătat puterea de creație a americanilor, mai cu seamă în direcția filmelor de acțiune. Dar, vezi, că filme de acestea sunt rare, iar dese sunt ca acelea de mai sus. „Regele aerului” mai are și o fotografie clară, iar în unele locuri poetică.

Carolle Lombardo



Desigur o viitoare stea, căci e una din cele mai bune achiziții ale lui Mack Sennet, care a ales-o acum un an de zile, dintre 678 de concurențe. Are cel mai frumos corp din toate „fetele” lui Sennet, iar liniile impecabile ale spatelui, ar mulțumi pe cel mai pretențios estet. Acum contează ca steaua trupei lui Mack Sennet și chiar se vorbește că o mare casă de producție din Hollywood vrea să-i ofere un contract pe trei ani.

Harold Lloyd despre sine

Timpuri turburi

Când am fost în vârstă de șaptesprezece ani, familia mea s'a mutat la San Diego. Acolo am jucat o serie de roluri mici, într-o trupă. Întâmplător a intrat în această trupă și prietenul meu din Omaha, John Lane O'Connor, și când aceasta a plecat mai departe, el rămase, conducător al unei „școale de teatru”. În timpul acesta eram foarte ocupat. Seara jucam, la teatru, oricâteori aveam prilej. Dimineața umblam la școală, iar după amiază ajutam lui O'Connor, la cursuri. Mai întâi am învățat pe Shakespeare și dansurile. Aceasta va părea curios, dar nu era tocmai așa, căci în fiecare ramură erau profesori culți și eu asistam la cursurile lor. Dealtfel în școala aceasta a fost o serie întreagă de școlari, cari mai în urmă au ajuns oameni renumiți, în film, ca actori sau ca regisori. Unii au intrat și în teatru.

Dar școala s'a dizolvat curând. Am rămas singur în San Diego, cu cinci cenți în buzunar. Tata și fratele meu plecaseră la Los Angeles. Am cumpărat de cei cinci cenți ai mei, șase franzeluțe și m'am hrănit cu ele două zile. Apoi am întâlnit — din întâmplare — un om, căruia, pe când eram statist la o trupă, îi împrumulasem cinci dolari. Așa am putut pleca la tata și fratele meu, la Los Angeles. Câteși trei aveam o odaie și mâncam numai când aveam banii trebuincioși pentru asta.

În cele din urmă amândoi au găsit de lucru, nu ceva deosebit de bun, iar eu am putut obține să joc, în teatrul Morosco, rolul unui student din „Heidelbergul de altădată”. Când lucram aveam douăzeci de dolari pe săptămână. Dar uneori săptămâni întregi nu era nici un rol pentru mine. Într-o seară tata mi-a propus să încerc și cu filmul.

Mă învăTEAM tot mereu pe la intrările atelierelor și cercetam oamenii cari veneau și plecau. Dar n'am putut pătrunde înăuntru. În fața unuia dintre ateliere se găsea un mic „lunch-room”; acolo vedeam adesea venind oameni grimați, cari cumărau sandwich-uri și cafele. M'am amestecat printre oaspeți, dar eram un „outsider”.

Într-o bună zi am observat că paznicul la poarta din fața restaurantului întreba ceva pe acești oameni, când se înapoiau. Se vedeau că sunt actori, fețele lor erau văpsite încă. Pe când deci, câțiva dintre acei norocoși, mâncau în restaurant, m'am dat dinapoia unui gard și mi-am acoperit fața cu un strat gros de văpsca. M'am agățat apoi și eu de un grup care se înapoia, am mormărit ceva, când m'a întrebat paznicul și eram înăuntru.

Dela trei până la trei sute dolari

Am putut obține de lucru, pentru câteva zile, la societatea Edison. „Am mai lucrat la domnia voastră, jos, în San Diego”, — am spus eu în treacăt, dar dâșii nu-și amintiră. Apoi iar am fost nevoit să aștept mai multe săptămâni, și apoi am căpătat iar de lucru la Universal Studio, pentru trei dolari pe zi. Unul dintre compari era Hal Roach, care cu doi ani mai înainte juca rolul principal în „The Covered Wagon” și acum lucrează singur filme de comedie. Roach nu-și bătea capul mult cu jocul. Dacă nu pricepea dela început rolul, puteam să-l înlocuiesc, pentru cinci dolari pe zi.

Dar norocul ăsta n'a ținut mult. S'a hotărât că de aci încolo toată figurația să primească un salariu unitar de trei dolari. Am organizat o grevă, și pretenția noastră era:

Lucrăm numai pentru cinci dolari pe zi.

Nu ni s'a mai dat de lucru de fel. Roach spunea, că el, îndată ce va aduna banii necesari, va face singur un film, și eu să joc în el. După scurt timp o rudă îndepărtată i-a lăsat moștenire două sute de dolari. Cu banii aceștia am făcut un film. Aproape toate scenele noastre erau scene în aer liber, cele mai multe în parcul orașului Los Angeles. Am produs o serie întreagă de filme

neînchipuit de ieftine, până când Roach a obținut un contract dela societatea Pathé, să facă pentru dânsa, filme într'un act. M'a angajat și pe mine cu cincizeci de dolari pe săptămână. În toate filmele acestea am jucat pe amintitul „singuraticul Luca”.

Am început să fac economii și deatunci am tot economisit. Salariul meu s'a urcat la 150 dolari pe săptămână. S'a spus adesea, că am avut noroc, că n'am fost niciodată constrâns, să iscălesc un contract oneros. Motivul stă în aceea că am căutat totdeauna s'o scot la capăt cu mai puțini bani, decât câștigam. Nu poți fi niciodată liber și independent dacă n'ai posibilitatea să trăiești decât



Soția
lui
Harold
Lloyd



Mama
artistului

dela un contract, la altul. Când am plecat atunci la New-York, spre a discuta cu biroul central al casei Pathé, asupra majorării salariului meu la 300 dolari, aveam 6000 de dolari economisiți.

A doua zi am vorbit cu direcțiunea. Se știa că mă aflam la New-York. Am obținut imediat, ce-am voit, 300 dolari pe săptămână. Am plecat înapoi și mi s'a oferit restituirea cheltuielilor de călătorie, ceiace am refuzat.

Am colaborat la mai mult de 400 de filme și tot găsesc deosebit de grea soluția împărțirii timpului, tocmai în comedie. Comediile trebuie să înceapă într'un tempo curgător, dar să se încetineze apoi, spre a da posibilitatea unor tablouri absolut liniștite, pline de efect. Mi-amintesc, cât am fost de sgușuit, ca băiat tânăr, de un actor. În mijlocul unei scene dramatice, când era cel mai mare patos, o luă deodată, pe un ton liniștit, umoristic. Într-o dramă, elementul comic trebuie să fie foarte ușor, căci e ceva care se produce spontan, o destindere, o complectare. La noi elementul comic trebuie să fie mai puternic și mai ascuțit, căci e domeniul nostru principal.

Adesea nu e lucru ușor să obții efectul just. Alcătuim într'un fel și schimbăm, și începem iară dela capăt. Nu desnădăjduim, când vedem că ne-am înșelat. La unul dintre ultimele mele filme, deodată am observat, că sfârșitul nu mergea, și că deaceia toată povestea trebuia schimbată. Dacă n'am fi avut — din fericire — un ansamblu tare și vechea noastră experiență, atunci nici n'am fi știut despre strigătul meu de desperare: „Pentru Dumnezeu!”. Acesta e titlul filmului despre care e vorba și care

între timp a rulat în multe cinematografe. (Tradus din englezește).

În numărul nostru următor vom publica un articol scris de Mildred Davis soția lui Harold Lloyd.

Atragem atenția cititorilor și mai ales a cititoarelor asupra deosebit de interesantelor destăinuri — inedite la noi — pe care le face soția marelui artist.

Ecouri Cinematografice

LILIAN GISH, marca artistă americană, l'a făcut de curând o vizită, nu la Paris, ci la Berlin. Întâmpinată, cum e obiceiul de presă, vizitatoarea a făcut, în contrast, cu ceilalți americani, declarațiuni interesante, vorbind, cum rar se vorbește, despre cinematograful. La un moment dat un ziarist francez o întrerupse pentru a-i spune că filmele americane sunt socotite copilărești, de noi europenii. Lilian Gish tăcu o clipă și apoi răspunse cu glasul ei fermecător: „În adevăr că unele din filmele noastre sunt socotite de dv. europenii copilărești, dar și noi socotim, la rândul nostru, o parte din filmele dv. tot așa”.

Si are dreptate. PARISUL VARA e plin de americani, și 99% dintre ei sunt artiști de cinema și din aceștia 98% vin să se căsătorească, ca cel puțin căsătoria să dureze până se vor înapoia peste Atlantic. Numai d. Jesse Lasky n'a venit cu acest scop. A făcut însă câteva declarații, pur americane. După cum zice d. Lasky, peste câțiva ani cinematografele se vor preface în teatre, căci americanii neștiind ce să mai nascociască, au perfecționat cinematograful vorbitor. Sezișată de aceste declarații „Comoedia”, prin pagina sa de cinema a deschis o anchetă, în care sunt puse în discuție patru puncte:

1) Cinematograful vorbitor înseamnă un progres sau un regres, din punct de vedere artistic?

2) Nu credeți că aceasta înseamnă pentru cinematograful închiderea frontierelor internaționale (e vorba de graiul folosit)?

3) În ce sens credeți că va reacționa publicul, la apariția filmului vorbitor?

4) Cari sunt în mintea dv. modificările tehnice ce vor rezulta.

Răspunsurile n'au început încă să sosească. În numărul viitor vom reveni cu un articol.

Poșta Cinefililor

În acest loc vom răspunde la toate întrebările ce ni sunt puse în legătură cu cinematograful. Răspunsurile se vor publica în limita spațiului disponibil. Rugăm ca pe scrisori să se menționeze: pentru „Poșta Cinefililor.”

MANON DE FERRIER. — 1. Ca frumusețe într'adevăr Willy Fritsch și Susy-Vernon formează un ansamblu armonios, dar ca joc Susy e superioară primului. 2. Ivan Mosjoukine născut în 1889, Gaidaroff în 1895 iar Susy Vernon mi se pare în 1905. Pentru început cititorii au dreptul la un număr nelimitat de întrebări. Mai târziu... vom vedea. Sunt oricând la dispoziția dv. (bineînțeles numai pe această cale).

Crângulescu-Bărlad. — 1. „Pathé-Baby” sunt destul de bune, dar vă sfătuiesc să cereți prospectele și altor aparate cinematografice de amator. Cele mai multe firme vi le trimite gratuit. Vă anunț însă dinainte că sunt foarte scumpe și afară de aceasta veți întâmpina multe greutăți, mai ales la dezvoltare. Aci în București sunt cel puțin laboratoare care dezvoltază și copiază pelicula, astfel că vă scutește a vă face instalații speciale, care ar îngloba o sumă destul de importantă, în afară că pentru început veți strica multă peliculă până vă veți obișnui a lucra. Nu vreau să vă descurajez, dar v'am expus realitatea. 2. Ce este filmul „vierge”? Singur cuvântul acesta vierge-virgin, vă poate desluși. E filmul neexpus luminii, gata de a fi introdus în aparatul de cinematografiat. Probabil c'ați socotit filmul „vierge”, un film special. Altfel nu înțelegem a doua întrebare: „Cum se face dezvoltarea acestor filme?”

Vom publica, mai târziu, o serie de articole, asupra tehnicii cinematografice.

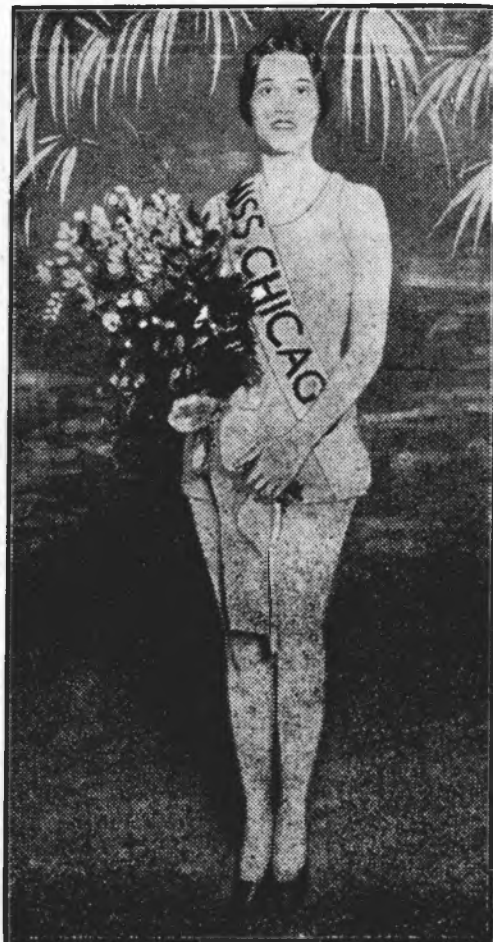


RĂSBOIUL IN CHINA: țărani chinezi în băjenie.



Călătorind spre Moscova, Maxim Gorki s'a oprit câteva ore la Berlin. Fotografatul nostru a izbutit să-l surprindă acl, într'un grup de copii din colonia rusească.

Regina reginelor



La concursul de frumusețe din Galveston (Statele-Unite) la care au participat reginele frumuseții ale tuturor statelor, (afară de România bineînțeles) a fost aleasă regina reginelor „Miss Chicago”, americana Ella van Henzen, drept cea mai frumoasă femeie din lume.



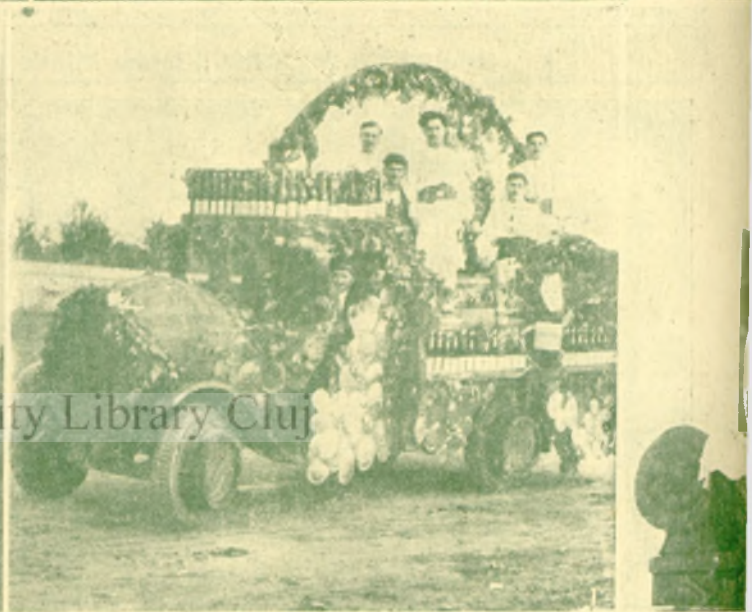
Regele Gustav al Suediei a implinit la 16 Iunie 70 ani.

Din actor, mecanic de vapor

Cunoscutul actor vienez, de la Burgtheater, Ludwig Andersen, a făcut cunoscut diarecției, că s'a săturat de actorie și că vrea să-și reia vechea meserie, aceea de mecanic, pe bordul unui vapor.

Carierea acestui actor s'ar putea împărți în trei epoce: mecanic pe vapor, descoperirea talentului său de actor, angajarea la Burgtheater, războiul mondial, când se înrolă tot ca mecanic, pe un vas de război, după încheierea păcii, iarăși artist, și acum din nou mecanic. Cum d. Andersen nu e prea în vârstă și e un bun actor, nu e de mirare, dacă peste câțva vreme va trece din nou, de pe bordul vaporului, la Burgtheater!

Serbarea breslelor



Sfatul Negustoresc central, adică organizația comercianților din Capitală, a organizat Duminică, o serbare a breslelor, în folosul societății, „Principele Mîrcea”. Serbarea s'a desfășurat la șosea și cu tot timpul nefavorabil, a fost urmărită cu interes de un public numeros.

Fotografiile noastre au fost luate la această serbare.

Comitetul, pe care-l înfrățim în ilustrație, era format din d-na Lia Brătianu, și d-nii g-ral Nicolescu, amiral Scodrea, g-ral Panaitescu, Niculescu Ritz, Constanțiu, împreună cu un grup de pictori. Aceștia au decernat premii

Carul la București



celor mai frumoase dintre carele alegorice, care-au defilat.

Ilustrațiile noastre înfățișează: Carul „Sfatului Negustoresc”, comerțul dela 1810—1928 (premiul I), carul secției Obor (evoluția târgului Moșilor (premiul II), carul secției de coloniale (negustorii cum

erau la 1790) (premiul III), carul frizerilor, carul maternității, carul Oltenilor, carul franzelarilor, al cofetarilor, etc.

După defilarea carelor a urmat bătae de flori, prima dela război încoace.

Un sport nou

Actualele mișcări în aer liber nu par să satisfacă toate cerințele. Dacă foot-ball-ul dezvoltă membrele inferioare, dacă scrima dezvoltă deobicei numai un braț, iar dacă alte exerciții au drept con-



secință o evoluare parțială a mușchilor. spiritul inventiv al omului a creat acum un nou gen de sport, menit a utiliza, în același grad, toate părțile corpului. Acest sport este practicat pe o scară întinsă în Germania și este pe cale a se introduce și în Anglia.

Instrumentul utilizat consistă în două



cercuri, paralele, distanțate la circa trei sferturi de metru.

La diverse intervale are proeminențe, care îngăduie fixarea picioarelor și stabilirea echilibrului, cu ajutorul mâinilor.

Cercul intră în acțiune prin mișcare progresivă mai rapidă, care face să lucreze în același timp brațele, picioarele și mușchii abdominali, conservând un caracter estetic, rar întâlnit în gimnastica simplă.

Exercițiul nu definește condițiunile de calitate, decât atunci când este corect executat. Este mult mai dificil când se execută în doi. Cătdând a-și asigura propriul echilibru, urmărind cu precizie a da cu corpul vitează mai mare, sau mai mică, cercului dublu, trebuie să se acorde atenția cuvenită și străduințelor tovarășului, pentru a păstina spiritul de omogenitate necesar echipei. Orice scăpare din vedere, atrage după sine pierderea armoniei și a... echilibrului.

Sportul este deci complet: cere și eforturi psihice!

Atletism

PERFORMANȚELE ROMĂNEȘTI

Am publicat în numărul trecut tabela recordurilor mondiale, menită unui studiu comparativ. Până la 29 Iulie când va începe la Amsterdam desfășurarea atletismului olympic, publicăm spre mai amplă edificare a cititorilor recordurile României omologate până în preajma ultimelor campionate naționale:

ALERGĂRI

100 m. Plat: Peter 10 sec. 6/10.
200 m. Plat: Peter 22 sec. 7/10.
400 m. Limbeck 51 sec. 4/10.
500 m. Petrescu 1 min. 14 sec. 4/10.
800 m. Kabat 2 min.
1000 m. Petrescu 2 min. 45 sec. 2/10.
1500 m. Kabat 4 min. 16 sec. 4/10.
2000 m. Petrescu 6 min. 22 sec.
3000 m. Marton 9 min. 31 sec. 4/10.
5000 m. Petrescu 16 min. 53 sec. 1/10.
10000 m. Moldoveanu 35 min. 46 sec. 2/10.
20000 m. Cristescu 1 oră 19 min.

ȘTAFETE

4×100 m. Olimpia (Brașov) 45 sec. 4/10.
4×200 m. Cl. Athletic (Cluj) 1 min. 36 sec. 8/10.

GARDURI

110 m. L. Albrich 16 sec. 7/10.
200 m. Braun 28 sec. 6/10.
400 m. Virgil Ioan 60 sec.

SĂRITURI

Înălțime fără elan: Constantinescu 144,5 cm.

Înălțime cu elan: Iosif Ștefan 185,5 cm.
Lungime fără elan: R. Sylver 307 cm.
Lungime cu elan: A. Störzbach 675.
Triplu salt: A. Panaioth 1327 cm.
Prăjină: L. Biro 339 cm.

ARUNCĂRI

Greutate: Fritz 14,44 m.
Disc: David 46,36 m.
Ciocan: Bodea 41,69 m.
Sulița: Springer 52,40 m.

Fel de fel sportive

Sport Chinezesc

Fiii Soarelui practică sportul în mod absolut particular. Un recordman necunoscut a reușit să „volatilizeze”, la Hong Kong, o mitralieră, solid fixată pe puntea distrugătorului englez „Wild Swan”.

Faptul s'a petrecut în timpul zilei, sub ochiul vigilent al marinarilor de gardă, cari nu au observat nimic anormal. Abilul sportman a trebuit să demonteze micul tun, să-l ascundă — probabil în vreun buzunar al hainei? — și să-l transporte astfel, după ce s'a introdus pe un bastiment de război, pe care este interzis accesul consăngenilor săi.

Acest chinez este fără îndoială dotat cu o forță și perspicacitate extraordinară; este un as în toată puterea cuvântului și a stabilit un record, care nu va fi doborât atât de curând.

Cât costă un câine

Nu este vorba de javrele cari împodobesc Bucureștii. Ne ocupăm de nobilele animale, cari sunt utilizate pentru cursele actualmente „en vogue” în apus. Astfel un amator englez, d. Boyle, a plătit pentru câinele-campion Kreisler, care a aparținut d-lui M. F. Keut, suma de lei 360.000 (trei sute șasezeci de mii). Un alt câine, Kibrush, rivalul lui Kreisler, a devenit tot proprietatea d-lui Boyle, care, în aceste timpuri, plătește kilogramul de... câine cu un preț cu care nu se va vinde niciodată carnea de... vacă.



Săptămâna sportivă

Foot-ball-ul național se îndreaptă, cu pași siguri, spre perioada-i anuală de fine. Cele douăsprezece regiuni din țară și-au încheiat bilanțul general. Semnărilor harnici adună rodul îmbelșugat, centralizându-l în campionatul țării, în care concurează, prin eliminare, toți campionii și nunturilor de seamă. În frățească armonie, cele mai îndepărtate regiuni aduc prinosul lor pe arenă, pentru a consacra pe cel mai puternic, considerat exponent calificat, al națiunii. Din cele patru puncte cardinale se intrunesc reprezentanții în acest scop. Este o reală operă de cimentare a relațiilor dintre diversele provincii. Ceeace nu realizează o politică stupidă de zece ani, obține pașnica mișcare în aer liber, abil diriguată de forul suprem: Federația Societăților de Sport din România.

Situația în Muntenia este cristalizată de disputa dintre Olympia (București) și Tricolorul (Ploiești). Acesta, pătruns de reacționarismul străbun, încearcă a impune olympiștilor conservatori, o tactică, care nu cadrează cu stilul de joc al acestora. Bucureștenii, deși prezintă pe arenă o echipă în cari figurează trei răniți nu se deconcentrează și-și adjudecă partida cu 2-1, după o luptă aprigă, Olympia se consacră campion regional.

„La Cluj „România” elimină pe reprezentantul ținutului Tg. Mureș, calificându-se de asemenea campion.

„Gloria C.F.R.” abandonează lupta, în fața minierilor din Petroșani.

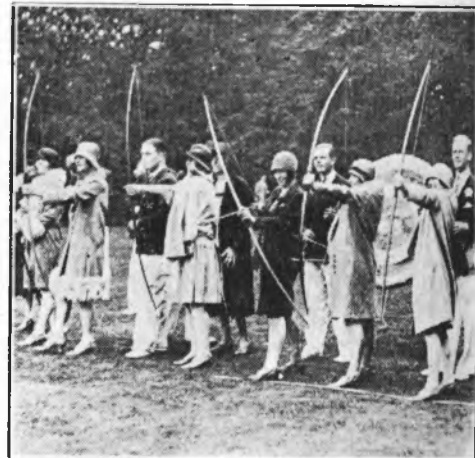
Spre surprinderea cercurilor noastre „Beogradski S. K.” nu se prezintă în fața „Chinezului”, la Timișoara, cu care urma să se întâlnească, în vederea unui match eliminatoriu. Câștigătorul acestei partide, actualmente, de drept, Chinezul, este admis alături de Austria, Cehoslovacia și Ungaria, să participe în competițiunea pentru cupa Europei Centrale.

Regrete. Incercarea făcută de gruparea bucureșteană C.A.B. de a desfășura o partidă de foot-ball la lumina lunii... și a becurilor electrice, dă greș. Condițiunile atmosferice sunt aprige vrăjmașe, ale inovatorilor. Matchul se amână.

Această soartă suferă reuniunea de box, proiectată de societatea de binefacere „Principele Mircea” de sub președinția d-nei Brătianu. Ploaia, antiliberală, se răzbindă...

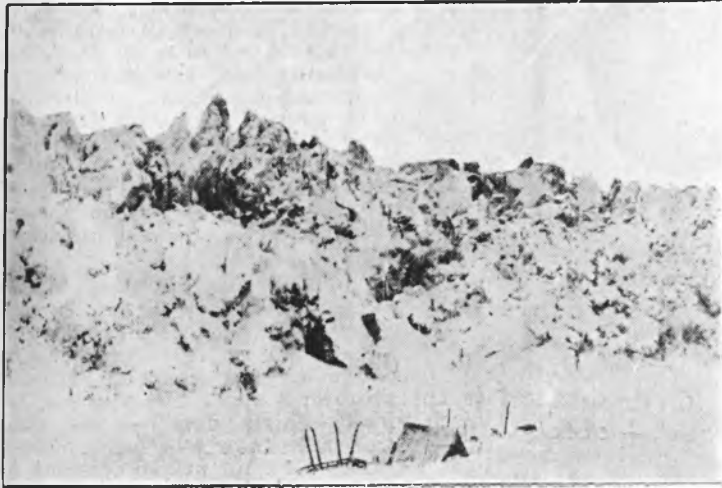
Ciclismul este sărbătorit la Iași, unde se dispută o cursă preolympică, în vederea selecționării concurenților, cari ne vor reprezenta la Amsterdam. Performanțele realizate nu au darul să impresioneze.

Pentru prima oară, se întâlnesc pe arena Romcomit din București, o echipă de Old-boys cu... o reprezentativă de foot-ball a jockey-lor.

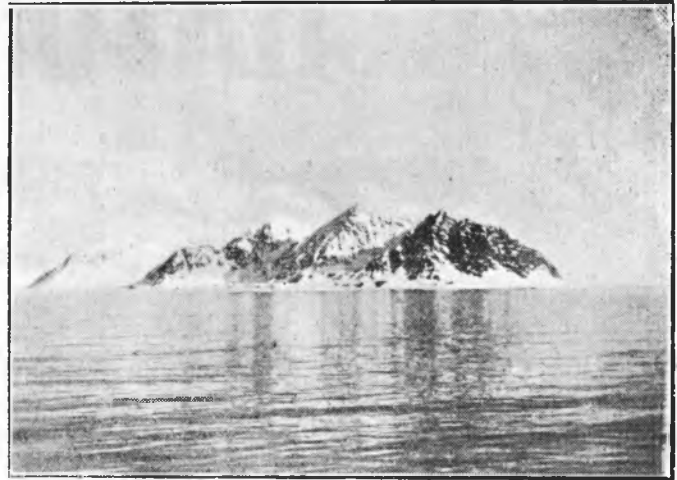


Membrii clubului St. John's College, din Anglia, printre alte sporturi, se întrec în tragerea cu arcul.

NAUFRAGIUL LUI NOBILE

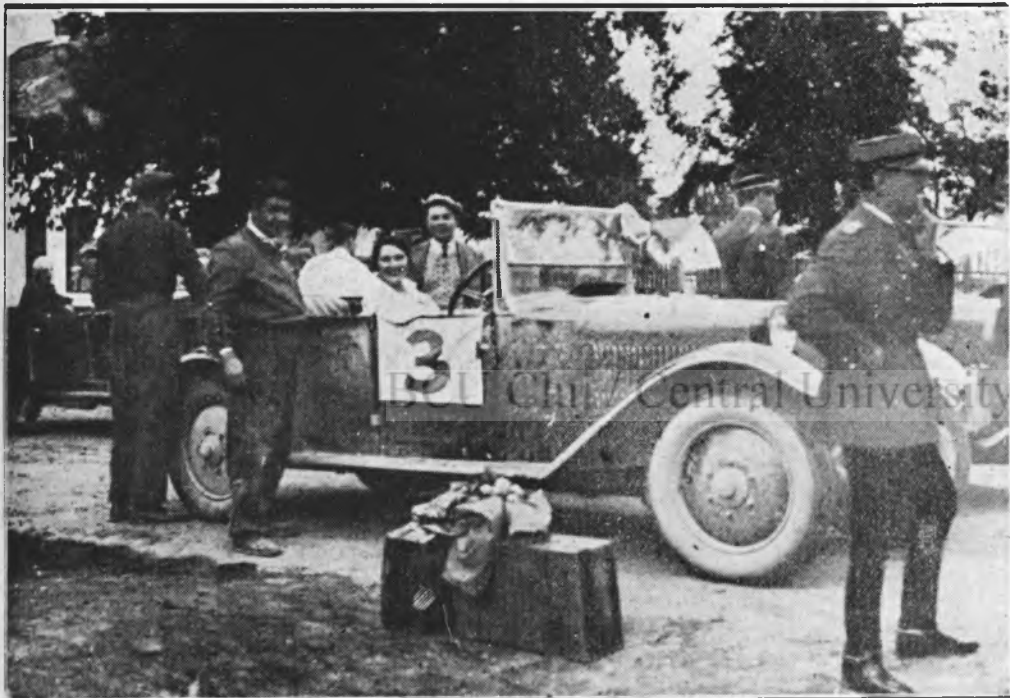


Coliba unui vânător pe coastele munților Spitzberg.



Coasta de nord a muntelui Spitzberg, pe care a naufragiat Nobile.

CONCURSUL DE AUTOMOBILE



In săptămâna trecută s'a terminat concursul de turism instituit de A. C. R. R. Fotografia pe care o publicăm, a fost luată la Oradea Mare și înfățișează pe d-na Pherikide, conducătoarea mașinei No. 3, pe când garează în curtea reg. 5 Roșiori.

O ștafetă modernă

La Stooken, lângă Berlin, s'a disputat un concurs foarte original. Fiecare echipă era alcătuită dintr'un alergător, un motociclist și un avion. În momentul când fondistul



și-a atins ținta sa, a fost înlocuit cu celălalt coechipier, care la rândul său, pe ultima treime a parcursului, a cedat locul aviatorului. A învins echipa Lehmann, Suchocki și Selle.

O mică alergare..

... de agrement, a efectuat Andrew Payne, Piele Roșie, pe distanța dintre... oceanul Pacific și cel Atlantic, dela Los Angeles la

Raidul aerian Transpacific: Din California în Australia



Echipajul avionului „Crucea de Sud”: Dela stânga la dreapta: Lyon, Smith, Ulm și Warner, cari cei din-tâi au izbutit să treacă Pacificul în sbor.

Distrații la Mare

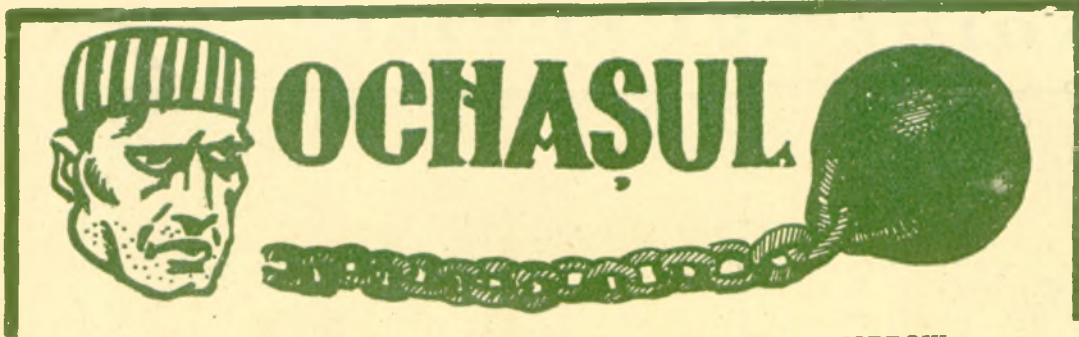


Alergări de cai, pe apă! Tineri, îmbrăcați ca jokeni, își mână pe apă hârdaele, prevăzute cu capete de cai. Cursa în felul acesta e cât se poate de hazlie.



Andrew Payne, după victorie.

New-York. Și-a adjudecat cu această ocazie un premiu de circa 7 milioane lei. A fugit cu limba scoasă, să devie milionar. Rentabilă afacere..



de W. C. MORROW

(URMARE)

„El păli și zise: „Isprăvește”. I-am răspuns: „Nu isprăvesc până n'oi primi dreptul meu”.

Atunci, dânsul ridică mâna: era un semnal. Cele două sentinele postate îndărătul lui mă luară la ochi, și sentinela dela zidul dinspre apus, și cea dela zidul dinspre răsărit, și cea dela ușa arsenalului îndreptară puștile spre mine.

„Șeful gardian se întoarse spre unul dintre inferiorii lui și ordonă să vestească pe director. Acesta veni; șeful îi spuse că încercasem pe nedrept să primesc de două ori suplimentul meu, și că mă arătasem obraznic și neascultător, refuzând să intru în rânduri. Directorul îmi zise: „Destul atât; șterge-o”. Refuzai. Declarai că nu căutasem deloc să primesc ceva de două ori, că nu căpătasem suplimentul meu și că voi rămânea acolo, până la moarte, decât să mă las furat. El întrebă pe șef dacă nu era vreo greșală; acesta consultă registrul și spuse că nu era nici o greșală. Își amintea, — așa pretindea el, — că m'a văzut luând tutunul și intrând în rânduri, dar nu mă văzuse întorcându-mă la vechiul meu loc. Directorul nu întrebă și pe ceilalți și-mi dădu ordin să trec la locul meu. Spusei că mai degrabă mor, că trebuie să mi se dea ce mi se cuvine, și nu cer altceva, și-i cerui să întrebe și pe alții.

Dânsul repetă: „Ajunge!” Camarazii mei fură duși înapoi în celulă și pe mine mă lăsară acolo. Directorul dădu ordin la doi gardieni să fiu dus și eu la rândul meu. Ei se apropiară spre a mă înhăța, și îi scuturai de pe mine cașicum ar fi fost niște copii. Alții veniră între aceștia și unul îmi dădu o lovitură de baston în cap; am căzut. Și atunci, domnule, — aici, vocea condamnatului se schimbă aproape în șoaptă, — și atunci, dânsul spuse să mă ducă la carceră.

Strălucirea continuă, care ardea în ochii condamnatului se stinse; el aplecă capul în jos și privirea sa se aținti desnădăjduită pe dușumea.

— Continuă, zise președintele.

— Ei mă duseră la carceră, domnule. Ați văzut carceră?

— Poate; dar poți să ne vorbești de ea.

Strălucirea rece și persistentă se reaprinse în ochii condamnatului, în timp ce-i îndreptă asupra președintelui.

— Sunt mai multe încăperi mici, în carceră. Cea în care am fost dus avea cam cinci picioare pe opt. Pereții și tavanul erau de fier, podeaua de granit. Singura lumină care pătrundea acolo trecea printr'o crăpătură a ușii. Era goală; dar mi se dădu o pătură și fui pus la apă și pâine uscată, care mi se aduceau tot douăzeci și patru de ore numai noaptea, pentruca lumina zilei să nu intre acolo.

„A doua seară — o Duminică — directorul veni însoțit de gardian și mă întrebă cum îmi merge. I-am răspuns că-mi merge bine. El mi-a spus: „Vrei să te porți bine și să te întorci să lucrezi mâine?” Am răspuns: „Nu; nu mă voi întoarce să lucrez, până nu voi avea ceiace mi se cuvine”. El dete din umeri: „Foarte bine, îmi spuse, poate te vei răzgândi după ce vei sta aici o săptămână”.

M'au ținut acolo o săptămână.

În seara Duminicii următoare, directorul veni din nou și-mi spuse: „Te-ai hotărât să reîncepi lucrul, mâine?” Și eu i-am spus: „Nu, nu înainte de-a căpăta ceiace

mi se cuvine”. Dânsul mă ocări. Ii spusei că era datorია unui om să-și ceară drepturile, că acela care s'ar lăsa tratat ca un câine, nu era om.

Președintele îi întrerupse:

— Nu ți-ai spus, — întrebă el, — că acești slujbași nu erau în stare să se înjosească ca să te fure, că era vreo greșală, și că'n orice caz aveai să alegi între două rele: să pierzi un pachet de tutun, de o parte, sau șapte ani de libertate, de alta?

— Dar ei mă jigniseră, domnule, tratându-mă de hoț, și m'au aruncat la carceră.



ca pe un câine... Imi apăram drepturile, și drepturile mele alcătuiesc demnitatea mea de om; este singurul lucru pe care un om poate să-l ducă neîntinat la groapă, — fie că e ocnaș sau liber, slab sau puternic, bogat sau sărac.

— Ei bine, după refuzul d-tale de-a te întoarce la muncă, ce-a făcut directorul?

Condamnatul, cu toate că o nespuse agitație trebuia să clocotească și să se sbată într'însul, încet, cu hotărâre și cu greutate, se ridică. El puse piciorul drept pe scaun și-și rezemă cotul drept pe genunchi. Arătorul mâinei drepte, pe care-l mișca ușor întins spre președinte, pentru a da mai multă putere povestirii sale, turbura singur împietrirea întregii sale ființe.

Fără schimbare în glas, cu înceata monotonie dela început, el continuă:

— Când i-am declarat aceasta, dânsul mi-a spus că mă va pune la scară și va vedea dacă nu-mi voi schimba gândul... Da, domnule, mi-a zis că mă va pune la scară.

Aici făcu o pauză lungă.

— Mie, continuă el, în cele din urmă, o ființă omenească, având carne pe oase și o inimă de om în trup. Celălalt director nu încercase să-mi frângă caracterul pe scară. Totuși reușise să-l frângă; el îl zdrobise până în adâncul meu, dar ajunsese la aceasta cu o vorbă bună, fără carceră și fără scară. N'am dat crezare directorului, când mi-a spus că mă va pune la scară, și nu puteam

să-mi închipui că o ființă omenească ar fi putut să aibă inima s'o facă. Dacă l-aș fi crezut, l-aș fi sugrumat pe loc și m'aș fi lăsat să-mi ciuruiască trupul de gloanțe. Nu, domnule, nu puteam să-l cred.

El îmi spuse să ies afară. Il urma, păzit de gardieni. El mă conduse la scară. N'o văzusem încă niciodată. Era o scară grea de lemn, răzimată de perete, cu picioarele înțepenite în pământ și partea de sus în zid. Pe jos era un bici.

Aici iarăși o pauză lungă.

— Directorul îmi zise să dau jos hainele, și eu mă desbrăcai... Și tot nu puteam să-mi închipui că mă va biciui. Gândeam că voia să mă înspăimânte.

„El îmi spuse să mă întorc cu fața la scară. Il ascultai și ridicai brațele la înălțimea funiilor. Dânsii îmi legară brațele de ele și strânsură atât de tare, încât mă ridicară dela pământ. Imi legară și picioarele iar apoi directorul apucă biciul de jos. „Te întreb pentru ultima dată” — îmi spuse el, — „vrei să te întorci la lucru mâine?” I-am răspuns: „Nu, nu mă voi duce să lucrez, atât timp, cât nu voi avea ceiace mi se cuvine”. Foarte bine, zise dânsul, vei avea îndată ceiace ți se cuvine!” Și atunci făcu un pas înapoi și ridică biciul. Eu întorsei capul și-l privii; am citit în ochii lui intenția de-a lovi... Și văzând aceasta, am simțit că ceva, înlăuntrul meu, era gata să se spargă.

Condamnatul se opri în clipa aceasta a povestirii sale, spre a-și aduna din nou puterile; dar nu schimbă nimic din atitudinea sa; ușoara agitație a indexului rămase ca mai înainte; ochii străluciau de-o lumină nemișcată; nimic nu turburase încetinea monotona a povestirii.

Fusesem mișcat de cei mai mari actori ai noștri, când dădeau curs liber geniului lor, în situații tragice, dar cât de sărace și de pretențioase îmi păreau aceste spectacole, în fața acestuia!

Creionul stenografului se opri pe hârtie.

— Și atunci biciul îmi plesni spatele. Acel ceva din mine se suci cu violență și, făcându-și repede drum, se împrăstie în toată ființa mea, ca oțelul când se topește. Și atunci am spus directorului următoarele: „M'ai biciuit, cu sânge rece. M'ai legat de mâini și de picioare, spre a mă biciui ca pe un câine. Ei bine! biciuește cât îți place. Ești un laș! Ești mai mârșav, mai murdar și mai laș decât cel mai murdar și mai mârșav dintre câinii cari hămăie la bătaia de picior a stăpânului lor. Te-ai născut laș. Lașii mint și fură, și tu nu valorezi mai mult ca un mincinos sau un hoț. Un câine nu ți-ar primi niciodată prietenia. Biciuește-mă cu putere și mult timp, lașule! Biciuește-mă, și-o poruncesc eu. Încearcă să vezi cât se simte de bine un laș, când leagă pe un și-l biciuește, ca pe un câine. Biciuește-mă până la ultima-mi suflare; dacă mă lași să trăiesc, te voi ucide pentru asta”. Făța sa păli. El mă întrebă dacă de fapt gândeam la ceea ce vorbeam. „Da, desigur, o spun în fața lui Dumnezeu, da!”. Atunci înșfăcă biciul, cu amândouă mâinile și lovi din toate puterile sale.

— Asta s'a petrecut acum doi ani, zise președintele. Nu l-ai mai ucide acum, nu este așa?

— Ba nu! Il voi ucide, dacă găsesc prilejul, și presimt că prilejul se va ivi.

— Bine. Continuă.

— El a tot urmat să mă biciuiască. M'a lovit cu toată puterea, cu amândouă mâinile. Puteam simți cum pielea sfârcată se încrețea pe spatele meu și, când capul prea greu îmi căzu pe piept, am văzut sângele picurându-mi pe picioare și alcătuiind o băltoacă pe pământ. Și fără încetare ceva se frământa și se svârcolea în mine, și asta era ceia ce-mi făcea rău. Număram loviturile; la douăzeci și opt svârcolirea deveni atât de violentă încât mă înăbuși și mă orbi... M'am deșteptat în carceră; doctorul îmi acoperise spatele cu un plasture, și, îngenunchiat lângă mine, îmi pipăia pulsul.

Ocnașul sfârșise. El aruncă în juru-i o privire vagă, cași cum ar fi voit să plece.

(Citiți continuarea în pag. 16-a)

Femeile cari au încercat să treacă în sbor Oceanul



Dela stânga la dreapta: Lilli Dilleuz, (sborul dela răsărit la apus, a ajuns până la Azore); prințesa Löwenstein-Wertheim (dela răsărit la apus și dispărută); Ruth Elders (dela apus la răsărit, a căzut cu avionul în apă și a fost salvată); Elsie McKay (dela răsărit la apus, dispărută); Miss Grayson (dela apus la răsărit, dispărută).

Femeia care a trecut Atlanticul și cea care vrea să-l treacă



Miss Erhart (la stânga) e prima femeie care a izbutit să treacă Oceanul Atlantic în sbor și Miss Mabel Boll, care o va urma curând, dorind să obțină același titlu de glorie.

Miss Erhart a sosit cu avionul Friendship pilotat de aviatorul Stulz și a aterisat la Borryport aproape de Cardiff. Sborul din America în Europa a durat 22 de ore.



Raab, pilotul avionului rachetă.



„Girl” barca cu motor engleză a căpitanului Bedford, care participă la concursul internațional.



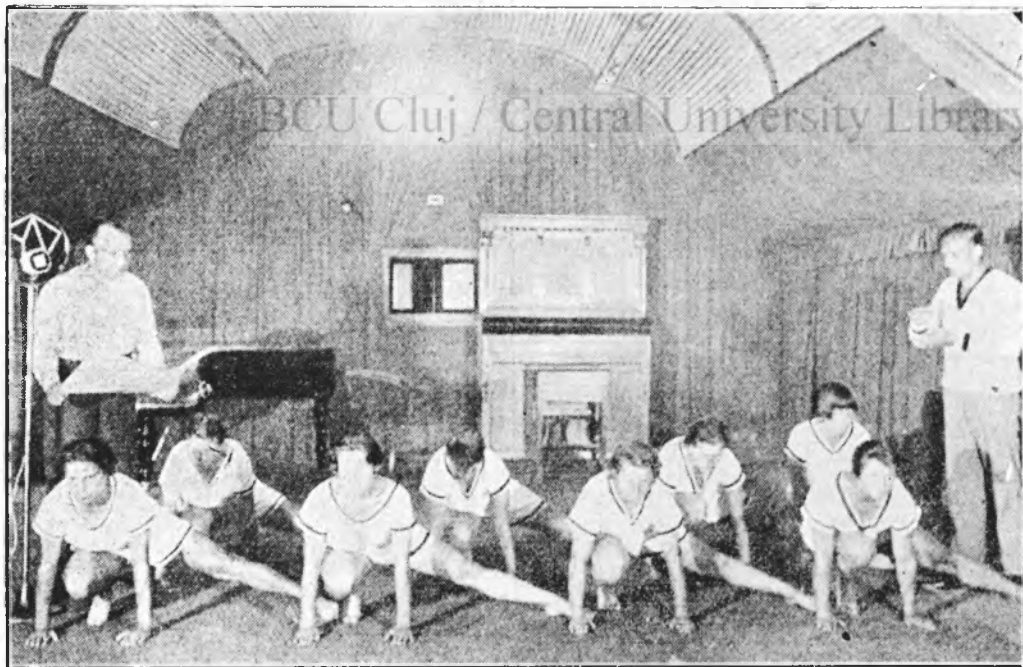
Barca cu motor „Estelle I”, care va reprezenta Anglia la concursul din Detroit, pilotată fiind de proprietară, domnișoara Carstairs.

FOTOGRAFIE TRANSMISĂ PRIN RADIO, ACASĂ



Fultografatul e un aparat, care permite obținerea în câteva minute, în mod simplu, a copiilor de pe fotografii transmise dela stațiunea de emisiune. Fiecare poate avea un asemenea aparat în casă și poate recepționa toate fotografiile trimise.

LA POSTUL RADIOFONIC DE EMISIUNE DIN BERLIN



Orele 6 dimineața: gimastica prin radio în sala de emisiune. Mișcărilor sunt dictate la microfon și totodată executate pentru control.

— Și ai rămas mereu în carceră, de atunci?

— Da, domnule, dar asta mi-e tot una!

— Cât timp?

— Doi ani fără o lună.

— Cu pâine uscată și apă?

— Da, dar asta e tot ce-ai mi trebuie.

— Te-ai gândit că atâta vreme cât vei rămâne nestrămutat, în hotărârea de-a ucide pe director, s'ar putea să fi ținut în carceră? Nu mai poți trăi mult timp așa, și, dacă mori în carceră, nu vei găsi niciodată prilejul pe care-l cauți. Dacă declari că nu vei omorî pe director, s'ar putea ca dânsul să te trimeată îndărăt în temniță cu ceilalți.

— Dar asta ar însemna să mint, domnule; așa avea prilej să-lucid dacă m'ași reîntoarce în temniță. Mai bine să mor în carceră decât să fiu mincinos și prefăcut. Dacă mă retrimeteți în temniță îl voi ucide și fără de asta. Il voi ucide... și el o știe.

Pe față, cu hotărâre, în mod implacabil, în trupul ruinat al acestui om, aici la doi pași de noi, se desvăluia crima, — nu lăudăroasă, ci inexorabilă ca și moartea.

— În afară de starea d-tale de slăbiciune, sănătatea ți-e bună? întrebă președintele.

— Oh! e destul de bună, răspunse cu desgust ocașul. Turburarea îmi revine câteodată, dar, când mă deștept după aceea, îmi e bine.

Doctorul închisorii lipi urechea sa de pieptul prizonierului, apoi spuse în șoaptă câteva cuvinte, președintelui.

— Imi închipuiam eu asta, zise acesta. Duceți pe acest om la spital. Să fie pus într'un pat unde soarele să-i poată da puteri nouă și să i se dea hrană bună.

Condamnatul, fără a da atenție la toate acestea, ieși cu pași tărăgânași, urmat de un paznic și de doctor.

(Sfârșitul în numărul viitor)



De curând s'a găsit o mască luată de pe chipul reginei Elisabeta a Angliei, moartă la 24 Martie 1603.



Cunoscuta sufragetă engleză Mrs. Pankhurst, a murit în ziua de 14 Iunie, la o vârstă înaintată.

Un caz straniu de „previziune“

În Ungaria s'a petrecut zilele trecute un foarte ciudat caz de previziune. O țărăncă, locuind într'un mic sat, de pe marginile Dunării, pierduse, în timpul războiului, pe câmpul de luptă, în 1915, un fiu, anume Ianoș.

Fiind în agonie, și fiind adunați toți copiii ei pe lângă ea, le ceru să-i făgăduiască, că nu îi vor închide ochii, după ce va muri, „fiindcă, zise ea, ca în extaz, Ianoș nu a fost omorît, cum credeam noi, ci e în drum spre a veni încoace. Dacă nu mai sunt în viață, când va veni, poate că ochii mei deschiși tot îi vor putea vedea chipul“.

Femeia muri și fu înmormântată. Familia înapoiindu-se însă dela cimitir, avu surpriza să găsiască acasă o scrisoare a dispărutului Ianoș, prin care acesta spunea, că era în viață și sănătos și că va putea părăsi în fine Siberia, unde se află de 12 ani, spre a veni acasă, ceace nu se va petrece cu mult, după sosirea misiivei sale.



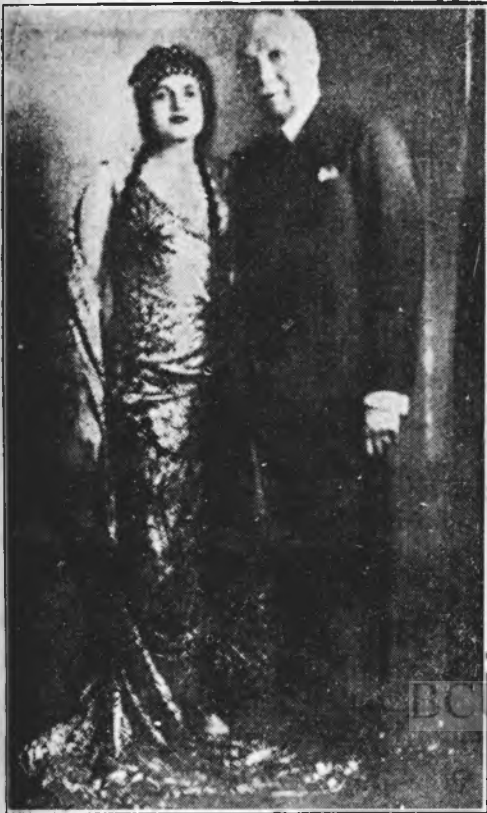
Ce-ar face

„Sunt curios să știu ce-ar face poșta dacă ăș adresa o scrisoare : „celui mai prost om din România Mare?! Cui i-ar duce-o? „Păi desigur că scrisoarea ți-ar veni înapoi, țle!“

O nouă operă a lui Richard Strauss, reprezentată la Viena și Dresda

După moartea lui Leoncavallo și a lui Puccini singuri Mascagni și Richard Strauss au rămas reprezentanții geniului creator în operă.

Compozițiunile acestuia din urmă sunt adevărate evenimente în muzică. Noua sa operă: "Elena Egiptului" a văzut lumina rampei, în același timp, la Viena și la Dresda. În capitala Austriei a dirijat maestrul însuși. Rolul Elenei a fost incredințat celebrei Maria Jeritza.



Ilustrația noastră înfățișează pe renumita soprană Maria Jeritza împreună cu Richard Strauss, compozitorul.



Elisabeth Rethberg, în rolul titular (actul I) din noua operă a lui Richard Strauss, cântată la Dresda.

Teatru școlar



La Turnu-Severin liceul de fete a dat o reprezentație teatrală, din repertoriul clasic. Fotografia noastră înfățișează un grup de eleve în costume de scenă.

(Foto-Glob)

Copiii la Hollywood



Cele trei gemene drăgălașe, în vârstă de cinci ani ale căpitanului englez Claud Mawly, cari au sosit la Hollywood, unde au fost angajate pentru film. Ele reprezintă o frumusețe juvenilă tipică engleză.

Spiritul francez

MARFA DE EXPORT



Suzane Lenglen și Cecile Sorel

MARFĂ DE IMPORT



Josephine Baker și negrul Al. Brown

RĂZBUNAREA LUI SAMSON



Desen de Albert Guillaume

BUSINESS FIRST



— Ah! Bob, păzești pe răufăcătorul ăsta?

— No, îmi protejez prietenul.
(„Le Rire”, Paris).



— „Mai lasă-mă, să mă trezești la 9”.
— „Dar e 9 jumătate conașule!”
— „Așa? Atunci trezește-mă acum!”

Căsătorii între oameni și pomi

Extraordinară ceremonie nupțială a fost de curând celebrată în localitatea Bardoli lângă Ahmedabad, în India.

Perechea era formată din mireasă, o tânără brahmană oarbă și... un pom, smochinul sacru al Indiei.

Explicația acestei căsătorii curioase constă în aceea că poporul indian, adică un număr oarecare de secte ale acestui popor, are credința că atunci când o fată nu e capabilă să fie măritată, în mod normal, este urmărută tot restul vieții de fatalitate. Numai ceremonia căsătoriei cu un pom, poate s'o imunizeze împotriva tragicului destin.

Dar și bărbați indieni se căsătoresc deseori cu pomi.

Când un bărbat pierde, prin deces, două neveste la rând și dorește să se căsătorească a treia oară, religia oprește acest lucru. Mai întâi bărbatul trebuie să se căsătorească cu un arbore de banane, sau de alt soi și apoi va putea să facă căsătoria normală. Credința spune că atunci când unui bărbat îi mor două neveste la rând, acesta este stăpânit de fatalitate și dacă nu se căsătorește mai întâi cu un arbore, îi vor deceda și celelalte neveste.

Alteori, când unei fete nu-i se poate găsi un bărbat convenabil, ea este măritată cu o spadă, un pietroi sau vreun alt obiect neînsușit. Astfel ea este eliberată de opribiul poporului, căci în India mărișul este considerat ca o sacră datorie, a fiecăruia.

Interesant este că aceste originale nunți se celebrează, în conformitate cu riturile existente. Pentru căsătoriile adevărate, se fac mese și se dănuște, ca la adevăratele nunți. Sunt recorduri de sute din aceste căsătorii. Nu s'a auzit însă până acum de vreun divorț, rezultat din aceste fantastice ceremonii nupțiale.



Doamna de Récamier nu se spăla!

Da, cea mai frumoasă femeie din Franța primului imperiu, spun azi biografil ei, nu se spăla. Pentru a-și scoate fardul întru buiața creme. Cui vrea s'o asculte, „Divina Julietta” spunea, că apa strică frumuseții!

La fel cu ea procedeau cele mai multe din frumoasele vremii.

Pe această temă se povestesc următoarele: Frumoasa ducesă d'Esclignac, născută Talleyrand-Perigord, idealizată de Balzac într'un din romanele sale, sub numele de Ducesa de Maufriigneuse, spunea, că nu poate suferi ziua de Sâmbătă.

— Dece? a fost întrebată.

— Pentru că e ziua, când mă spal pe picioare!

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iulie. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 20, 21, 22 și 23, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Iulie 1928.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 9
Telefon 306/67

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate de an 170
Pe trei luni „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 65
Jugoslavia și Cehoslovacia . . . lei 500

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție N. Constantin

Jocurile Realității

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Concursul de jocuri al revistei „Realitatea Ilustrată”

Care jocuri se admit

Intenționăm să instituim un concurs de jocuri, imediat ce vor începe vacanțele școlare, am socotit folositor să arătăm, în câteva cuvinte cum se compun diferitele jocuri de intelect, mai de seamă.

Jocul de cuvinte încrucișate. Cele mai simple sunt: Cuvinte în pătrat, în triunghi, în romb, în exagon etc. Ele datează de mult timp, însă de câțiva ani, sub numele de cuvinte încrucișate se înțeleg Cross-Words-urile americane sau engleze și Mors-croisés-urile franceze. Iată cum sunt formate: Un pătrat mare este împărțit în careuri mici, în care sunt înscrise cuvinte care se încrucișează.

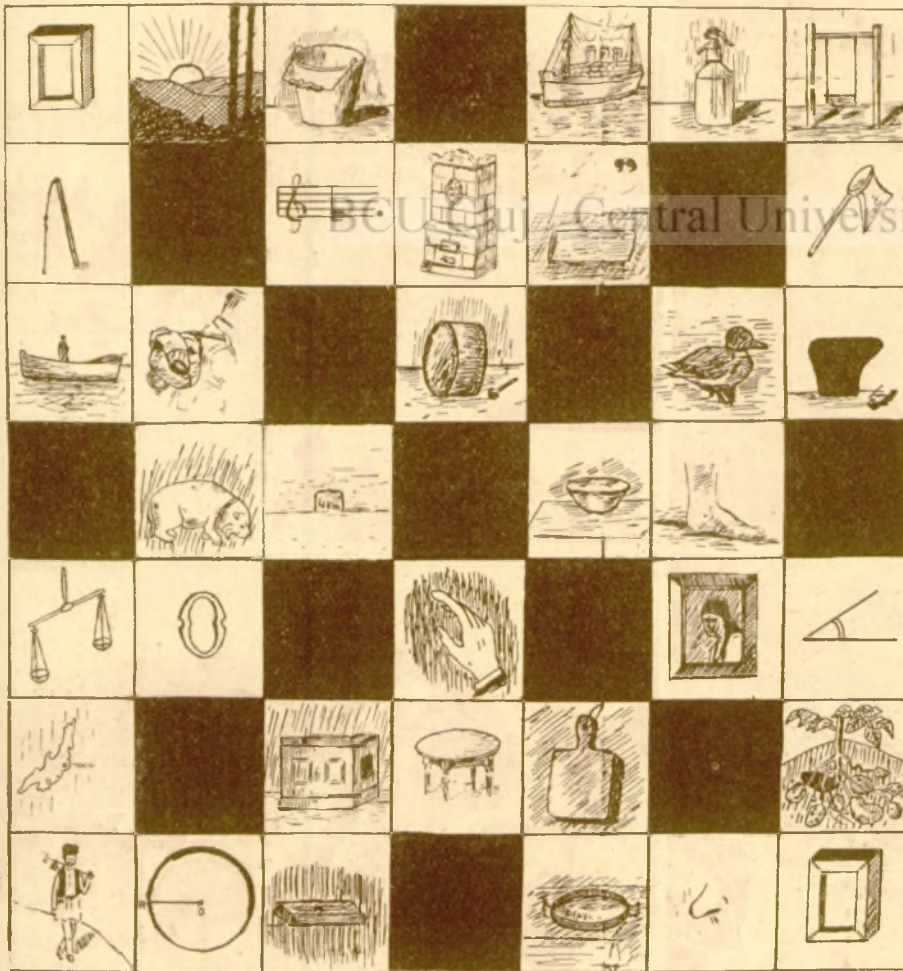
Intr'un rând pot intra mai multe cuvinte, ele trebuie însă despărțite prin pătrățele negre. Pătrățelele în care încep cuvintele sunt numerotate și se dă apoi legenda (semnificația lui), atât pentru cele dispuse orizontal, cât și pentru cele înșiruite vertical.

Silabe încrucișate. Sunt jocuri asemănătoare cuvintelor încrucișate, se deosebesc numai prin faptul că: în loc să fie înscrise câte o literă într'un pătrățel se înscrie câte o silabă întreagă.

Cuvintele încrucișate și silabele încrucișate se mai pot reprezenta și prin figuri.

Joc No. 1 de silabe încrucișate ilustrate

(10 puncte) de CONST. MASSU



În mod analog ca în jocurile de silabe încrucișate simple, fiecare pătrățel, corespunde primei silabe dintr'un cuvânt, care de data aceasta nu mai are nevoie să fie explicat, fiind reprezentat prin imagine.

Joc No. 2 Rebus

(5 puncte) de CONST. MASSU



La acestea se va ține socoteala de aceleași norme, ca la o problemă de cuvinte încrucișate obișnuită, se va înlocui însă fiecare ilustrație cu inițiala semnificației ei. De pildă ilustrația reprezintă un Elan, se va înlocui cu litera „E”. Tot astfel se va proceda și la silabele încrucișate. Aci se consideră prima silabă a imaginii, în loc de prima literă, în pilda de sus în loc de litera „E” vom avea silaba „Ei”.

Golful de cuvinte, care nu este cunoscut, încă la noi, se compune astfel: se iau două cuvinte, care au același număr de litere de pildă Paris-Marna. Spre a ajunge dela cuvântul Paris la cuvântul Marna, trebuie să schimbăm, pe rând câte o literă din acel cuvânt (să nu se confunde cu Metagrama) și să se ajungă pe calea cea mai scurtă la cuvântul final. La exemplul de sus se vor face următoarele operațiuni: Paris-Paria-Maria-Marna.

Enigma. Este acel joc în care trebuie să ghicești un lucru descris în termeni obscuri. Enigmele au existat din cele mai vechi timpuri. Cel mai viu exemplu este enigma pusă de Sfinx lui Oedip, enigmă pe care acesta deslegând-o deveni regele Tebei.

Rebusul, este o enigmă exprimată prin imagini concrete.

Anagrama este aceea enigmă în care schimbând ordinea uneia sau mai multor litere dintr'un cuvânt, se obține un cuvânt nou. Exemplu: Arama-Amara; Atena-Aneta.

Logogriful este acel joc în care, prin adăugarea sau suprimarea uneia sau mai multor litere dintr'un cuvânt, dela sfârșitul sau începutul lui, se obține un cuvânt nou. Exemplu: Portar-Porta-Port-Por-Po; sau Scrin-Crin-Rin-In.

Metagrama este jocul în care schimbându-se unui cuvânt o literă printr'o alta, se obține un cuvânt. Exemplu: Aba-Aga-Ala-Ama-Ana-Ara-Asa-Ața.

Jocul infinit este un lanț de cuvinte formate prin combinația literelor lor. Exemplu:

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9
Se dau indicațiile următoare: 1-3 Casă; Personaj mitologic; 4-7 Impărat francez; 6-9 general grec.

Și se găsește: Palatonapoleonida.
Jocul cuvintelor sinonime este format din cuvinte care au aceeași însemnare. Exemplu: se dau următoarele cuvinte: robust-apus-ispilitor - polei și măreț-trufie - lin. Trebuie căutate sinonimele lor, așa încât inițialele acestora să dea un cuvânt iar finalele sinonimului. Soluția este: viguros-asfințit-tentator-auri și magnific-arogață-tihnit. Inițialele lor dau: vătămat, iar finalele: stricat.

Deprindeți-vă să compuneți singuri diferite jocuri de felul acestora, așa încât să puteți participa la marele concurs cu premii pentru jocul cel mai frumos concurs pe care-l vom institui la începutul lui Iulie. Amănunte asupra acestui concurs se vor da în numărul viitor.

C. MASSU

JOC No. 3 ENIGMA

(5 puncte)

de N. Gh. Popescu, R.-Vâlcea

Puneți o pălărie și o căciulă unui locuitor din Europa și-l veți face să sufere de foame.

JOC No. 4 ISTORIC

(5 puncte)

de I. Munteanu, Craiova

Se dau următoarele cuvinte: Austerlitz-Bonaparte-Dupont-Empedocle-Epaminonda-Nelson-Orloff-Romanov-Talleyrand-Trafalgar.

Să se schimbe ordinea lor, astfel încât să dea numele unui mareșal francez (1764-1844).

JOC No. 5 CUVINTE SINONIME

(10 puncte) de Massu Const.

Se dau următoarele cuvinte: producător-hotărâte-mărginim-roșiatic-incet - ură-ispititor-neprihănită-alinat.

Să se găsească sinonimele lor, așa încât, inițialele citite de sus în jos, să dea un cuvânt, iar finalele cetite tot de sus în jos, să dea sinonimul lui.

PE PLAJĂ



BĂI DE SOARE ȘI DE MARE.